

คู่มือการใช้วิทยุสื่อสาร

วัตถุประสงค์ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานสังกัดสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่) ใช้งานวิทยุสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตงาน

ประเภทเครื่องวิทยุคมนาคมแบบสังเคราะห์ความถี่ใช้ในข่ายสื่อสารวิทยุคมนาคมของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

เครื่องประเภท ๑ หมายถึง เครื่องฯ ที่ผู้ใช้สามารถตั้งความถี่วิทยุได้เองจากภายนอกเครื่องฯ

เครื่องประเภท ๒ หมายถึง เครื่องฯ ที่ผู้ใช้ไม่สามารถตั้งความถี่วิทยุได้เองจากภายนอกเครื่องฯ

แต่สามารถตั้งความถี่วิทยุด้วยเครื่องตั้งความถี่ (Programmer) หรือทำโดยวิธีอื่น

* เครื่องประเภท ๑ และประเภท ๒ เป็นเครื่องวิทยุคมนาคมประเภทเดียวกัน มีประสิทธิภาพในการรับ - ส่ง เท่าเทียมกัน แต่ต่างกันเฉพาะความสามารถในการเปลี่ยนความถี่วิทยุเท่านั้น แต่เครื่องประเภท ๒ จะกำหนดความถี่วิทยุไว้เป็นช่องความถี่วิทยุแต่ละช่อง

* เครื่องประเภท ๑ ผู้มีสิทธิใช้ได้แก่ พนักงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ หรือความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ ได้แก่ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปปส. กรมไปรษณีย์โทรเลข ปปป. กรมศุลกากร สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทยเฉพาะที่เป็น ปลัดกระทรวงมหาดไทยลงมาถึงปลัดอำเภอ

* เครื่องประเภท ๒ ผู้มีสิทธิใช้ได้แก่ หน่วยงานราชการนอกเหนือจากที่มีสิทธิใช้เครื่องประเภท ๑ และรัฐวิสาหกิจ (กรมอุทยานฯจะใช้ประเภท๒)

การใช้เครื่องวิทยุสื่อสารแบบสังเคราะห์ความถี่

ในข่ายสื่อสารวิทยุคมนาคมของทางราชการ

๑.ต้องดำเนินไปเพื่อประโยชน์ของราชการหน่วยงานต้นสังกัด

๒.ต้องใช้เฉพาะความถี่วิทยุที่หน่วยงานนั้นได้รับอนุญาตเท่านั้น

๓.กรณีจำเป็นต้องใช้ความถี่วิทยุร่วมกับหน่วยงานอื่น ให้หน่วยงานนั้นทำเรื่องขออนุญาตจากหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุจากกรมไปรษณีย์ โทรเลข (หน่วยงานเจ้าของความถี่วิทยุ) หากหน่วยงานเจ้าของความถี่อนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุร่วมได้ให้หน่วยงานนั้นแจ้งขออนุมัติจากกรมไปรษณีย์โทรเลข เมื่อกรมไปรษณีย์โทรเลขอนุมัติแล้วก็สามารถใช้ความถี่วิทยุร่วมกับหน่วยงานเจ้าของความถี่ได้ แต่ต้องใช้ภายใต้เงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต มีข้อสังเกตว่าการขอใช้ความถี่วิทยุร่วมนี้ต้องดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ความถี่วิทยุด้วยกัน

จะดำเนินการโดยกลุ่มข้าราชการ เจ้าหน้าที่ หรือสำนักงานภายในหน่วยงานนั้นมีได้

๔.ให้ใช้ความถี่วิทยุได้เฉพาะในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ความถี่

๕.การพกพาไปนอกพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้กระทำเฉพาะพกพาไปเพื่อปฏิบัติงานเท่านั้น

๖.ต้องพกพาในลักษณะที่เหมาะสม

การใช้วิทยุสื่อสารที่ถูกต้อง ประกอบด้วย

- * ความถี่ที่ถูกต้องโดยได้รับการจัดสรรความถี่จากกรมไปรษณีย์โทรเลข
- * เครื่องวิทยุคมนาคมต้องได้มาตามขั้นตอนที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- * ผู้ใช้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกรมไปรษณีย์โทรเลข นอกจากหลัก ๓ ประการตามที่กล่าวมาแล้ว การใช้วิทยุสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยังมีส่วนประกอบสำคัญอีก ๓ ประการ ได้แก่

- (๑) เครื่องมือดีมีคุณภาพ
- (๒) พนักงานวิทยุที่ดี
- (๓) วิธีการติดต่อสื่อสารดี

(๑) เครื่องมือดีมีคุณภาพ หมายถึง การเลือกใช้เครื่องวิทยุคมนาคมและอุปกรณ์ซึ่งต้องพิจารณาจากลักษณะทางเทคนิคประกอบการจัดซื้อ โดยมีข้อควรพิจารณาดังนี้

- (๑.๑) ราคาเครื่องพร้อมอุปกรณ์
- (๑.๒) บริการหลังการขายของผู้ขายที่มีให้ลูกค้า
- (๑.๓) ขนาดรูปร่างความสวยงามของเครื่อง
- (๑.๔) ยานความถี่รับ - ส่ง
- (๑.๕) กระแสไฟฟ้าที่ใช้ขณะที่ทำการรับ - ส่งและขณะ STAND BY
- (๑.๖) ความไวในการรับส่งสัญญาณ
- (๑.๗) จำนวนช่องความจำ
- (๑.๘) ปุ่มปรับพิเศษลูกเล่นต่างๆ
- (๑.๙) ความคงทนในการใช้งาน จุดอ่อนของเครื่อง

ฯลฯ

(๒) พนักงานวิทยุที่ดี ควรมีคุณสมบัติประจำตัวดังนี้

- (๒.๑) ต้องรู้จักหน้าที่
- (๒.๒) ต้องมีความรับผิดชอบ
- (๒.๓) ต้องมีระเบียบวินัย
- (๒.๔) ต้องอุทิศเวลา
- (๒.๕) ต้องมีความรู้ในระบบของเครื่องวิทยุและอุปกรณ์ที่ใช้งาน

(๓)วิธีการติดต่อสื่อสารดี

- (๓.๑) ต้องใช้ข้อความสั้น กระชับ ได้ใจความเช่น โคต ว.
- (๓.๒) ต้องใช้ภาษาราชการ หรือภาษาไทยกลาง เท่านั้น
- (๓.๓) ต้องใช้เฉพาะความถี่ที่หน่วยงานของตนได้รับอนุญาต เท่านั้น
- (๓.๔) ต้องขออนุญาตสถานีควบคุมข่ายก่อน เมื่อจะติดต่อสื่อสารกัน
โดยตรง
- (๓.๕) ต้องไม่ใช่ช่องสื่อสารในขณะที่ยังมีการรับ-ส่ง ข่าวสารกันอยู่
- (๓.๖) ต้องไม่ส่งเสียงเพลง เสียงดนตรี หรือรายการโฆษณาประชาสัมพันธ์
หรือเสียงแปลกประหลาดออกอากาศ
- (๓.๗) ต้องไม่วิจารณ์ การเมือง การค้า ศาสนา หรือส่งข้อความที่เป็น
การละเมิดกฎหมายบ้านเมือง
- (๓.๘) ต้องไม่แอบอ้าง หรือใช้นามเรียกขานของผู้อื่น
- (๓.๙) ต้องไม่ให้ผู้อื่นหยิบยืมเครื่องมือสื่อสารของตนไปใช้
- (๓.๑๐) ต้องพกพาวิทยุสื่อสารในลักษณะเหมาะสมเปิดเสียงดัง
พอได้ยินสำหรับตนเอง

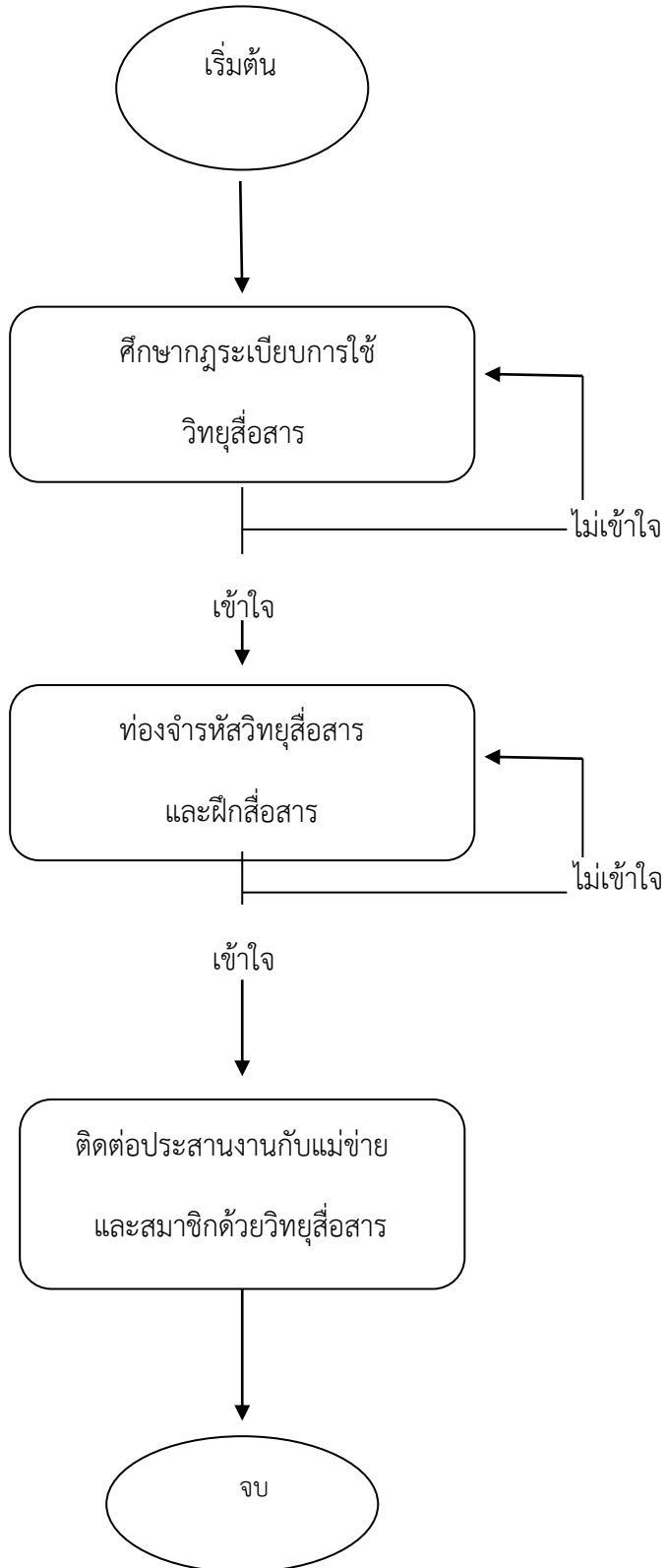
ไม่มีความลับในความถี่ จะกดคีย์ให้คิดก่อน

ประมวลรหัสวิทยุที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางราชการ (โคต ว.)

ว.๐ คำสั่ง ขอรับคำสั่ง	ว.๒๑ ออก
ว.๐๐ คอยก่อน	ว.๒๒ ถึง
ว.๑ ขอรบตำแหน่งที่อยู่	ว.๒๓ ผ่าน
ว.๒ ไต่ถามหรือไม่ รับทราบ	ว.๒๔ เวลา
ว.๓ ทวนขอความซ้ำ	ว.๒๕ ไป
ว.๔ ปฏิบัติหน้าที่	ว.๒๖ ติดต่อทาง ว. น้อยที่สุด
ว.๕ ลับ	ว.๒๗ โทรพิมพ์
ว.๖ ติดต่อทางวิทยุ	ว.๒๘ ประชุม

- ว.๗ ขอความช่วยเหลือ
  - ว.๘ ข้าว
  - ว.๙ เหตุฉุกเฉิน
  - ว.๑๐ หยุดรถ (ติดต่อทาง ว. ได้)
  - ว.๑๑ พัก (ติดต่อทาง ว. ได้)
  - ว.๑๒ หยุดรถ (ติดต่อทาง ว. ไม่ได้)
  - ว.๑๓ โทรศัพท์
  - ว.๑๔ เสร็จภารกิจ
  - ว.๑๕ ให้ไปพบ มาพบ
  - ว.๑๖ ทดสอบเครื่องรับ-ส่ง
  - ว.๑๖ -๑ ฟังไม่รู้เรื่อง มีเสียงรบกวนมาก
  - ว.๑๖-๒ รับฟังไม่ชัดเจน
  - ว.๑๖ -๓ รับฟังชัดเจนพอใช้
  - ว.๑๖ -๔ รับฟังชัดเจนดี
  - ว.๑๖-๕ รับฟังชัดเจนดีมาก
  - ว.๑๗ อันตรายห้ามผ่าน
  - ว.๑๘ นำรถออกทดลองเครื่อง
  - ว.๑๙ สถานการณ์อยู่ในภาวะคับขัน (ถูกยึด-โจมตี)
  - ว.๒๐ จับกุม
  - ๖๓ บ้าน
  - ๖๔ ภารกิจส่วนตัว
  - ว.๒๙ ราชการ
  - ว.๓๐ จำนวน
  - ว.๓๑ เปลี่ยนไปใช้ช่องความถี่ที่ ๑
  - ว.๓๒ เปลี่ยนไปใช้ช่องความถี่ที่ ๒
  - ว.๓๓ เปลี่ยนไปใช้ช่องความถี่ที่ ๓
  - ว.๓๔ เปลี่ยนไปใช้ช่องความถี่ที่ ๔
  - ว.๓๕ เตรียมกำลัง
  - ว.๓๖ เตรียมพร้อมเต็มอัตรา
  - ว.๓๗ เตรียมพร้อม ๑ ใน ๒
  - ว.๓๘ เตรียมพร้อม ๑ ใน ๓
  - ว.๓๙ การจราจรติดขัด
  - ว.๔๐ เกิดอุบัติเหตุ
  - ว.๔๑ สัญญาณไฟเสีย
  - ว.๔๒ จัดยานพาหนะนำขบวน
  - ว.๔๓ จุดตรวจ
  - ว.๔๔ โทรสาร
  - ๖๐ เพื่อน / บุคคล
  - ๖๑ ขอบคุณ
  - ๖๒ ของฝาก
  - ๐๑ ที่ทำงาน
-

ผังการใช้วิทยุสื่อสาร

คู่มือกระบวนการสนับสนุน

เรื่อง การใช้วิทยุสื่อสาร

โดย

งานวิทยุและสื่อสาร ฝ่ายบริหารทั่วไป ส่วนอำนวยการ

สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๕ (เชียงใหม่)